

Acne-achtige uitslag bij kankerbehandeling

■ Wat is acne-achtige uitslag bij kankerbehandeling?

Bij sommige kankerbehandelingen kunnen bijwerkingen optreden die lijken op acne. Acne wordt ook wel 'jeugdpuistjes' genoemd. Toch zijn deze bijwerkingen anders dan 'standaard jeugdpuistjes'. Twee grote verschillen zijn dat jeugdpuistjes vooral in de puberteit voorkomen en er mee-eters op de huid aanwezig zijn. Me-eeters zijn zwarte of witte kleine plekkjes die ontstaan als de talgklieren verstopt raken.

De huid bijwerking door kankerbehandeling kunnen op elke leeftijd optreden, maar er zijn vaak geen mee-eters aanwezig. Het lijkt dus op acne, maar is niet precies hetzelfde. Daarom wordt het 'acne-achtige uitslag' genoemd.

■ Hoe krijgt u acne-achtige uitslag bij kankerbehandeling?

U kunt deze bijwerking krijgen als u behandeld wordt tegen kanker met bepaalde medicijnen. Dit zijn vooral bij nieuwere kankerbehandelingen zoals eGFR-, MEK- en mTOR-remmers. Voorbeelden hiervan zijn: cetuximab, panitumumab, pertuzumab, gefitinib, erlotinib, afatinib, everolimus, trametinib en binimetinib. Het kan ook voorkomen als gevolg van ondersteunende behandeling met prednisolon. Bij chemotherapie komt acne-achtige uitslag als bijwerking zelden voor.

■ Hoe ziet acne-achtige uitslag bij kankerbehandeling eruit?

Vaak ontstaat acne-achtige uitslag in de eerste 4 weken na start van de kankerbehandeling. De huiduitslag ontstaat vrij snel uit het niets en bestaat uit rode bultjes en puistjes. De rode bultjes en puistjes komen vooral voor op de aan de zon blootgestelde gebieden: hoofd, gezicht, nek en armen. De plekken komen ook voor op lichaamsdelen met veel talgklieren: hoofd, gezicht, schouders, rug en borst. Naast de rode bultjes en puistjes, die soms als een groepje bij elkaar zitten in een gebied, kan er ook droge en jeukende huid ontstaan. Bij aanraking van de huid kan de huid branderig aanvoelen.

Soms kunnen de puistjes uitgroeien tot een grote pijnlijke plekken, dit komt door een infectie. U ziet dan onder andere gele korstjes en pus uit deze plekken komen. Dit kan ontstaan een aantal dagen na de oorspronkelijk start van de huidafwijkingen, maar soms ook bij aanhoudende of heftige acne-achtige uitslag. Deze ontstoken plekken geven over het algemeen pijn en zijn reden om contact op te nemen met uw arts.

■ Is acne-achtige uitslag bij kankerbehandeling besmettelijk?

Nee, acne-achtige uitslag is niet besmettelijk.

■ Hoe weet uw arts of u een acne-achtige uitslag bij kankerbehandeling heeft?

Vaak kan uw arts de diagnose stellen op basis van het huidbeeld in combinatie met uw medische gegevens.

■ Welke behandelingen zijn er en is acne-achtige uitslag bij kankerbehandeling te genezen?

Bij milde klachten is het vaak al voldoende om zonbescherming toe te passen en goede gezicht crème en bodylotion te smeren. Hierdoor wordt uitdroging van de huid voorkomen en zullen de huidklachten verminderen. Voor meer informatie zie het kopje: 'Wat kunt u zelf nog doen?'.

Bij uitgebreide acne-achtige uitslag zal lokale behandeling met een corticosteroïden en/of antibiotica worden overwogen. Soms besluit uw arts tot het voorschrijven van antibiotica tabletten.

■ Wat kunt u zelf nog doen?

De onderstaande maatregelen kunt u toepassen om de klachten te verminderen:

- Als u in de zon komt, bescherm uw huid dan door het dragen van kleding en draag bijvoorbeeld een hoed of pet.
- Bescherm niet bedekte huid met een zonnebrandcrème van tenminste factor 30. U kunt het beste in de ochtend voordat u kleding aantrekt, de zonnebrandcrème op de huid smeren. Op deze manier wordt verbranding van de huid bij de kledingrand voorkomen. Als u de hele dag buiten bent, is het verstandig om de crème vaker op de huid te smeren.
- Maak geen gebruik van een zonnebank en ga niet (overmatig) zonnen.
- Gebruik geen zelfverzorgingsmiddelen die alcohol bevatten, dit kan de huid uitdrogen. Voorkeur voor zelfverzorgingsmiddelen die op olie- of melkbasis zijn.
- Het voorkomen dat u een droge huid krijgt is belangrijk. Gebruik hiervoor gezicht crème en bodylotion op olebasis. Bodylotion op basis van vaseline of paraffine zijn vaak te vet voor de huid, het is daarom beter die niet te gebruiken.
- Douch of bader met koud of lauwwarm water en smeer uw lichaam na afloop direct in met een gezicht crème en bodylotion.
- Wanneer u huidklachten heeft op uw hoofd is het verstandig een milde shampoo te gebruiken.
- Gebruik geen standaard 'acnebehandeling' zoals benzoylperoxide, tretinoïne, adapaleen, tazarotene omdat die de huid juist nog meer uitdrogen.
- Bij twijfel overleg met uw arts welke zelfverzorgingsmiddelen u kunt gebruiken.

Dit betreft een Nederlandse vertaling van de EADV Dermatology for Cancer Patients Task Force.

Deze folder is een uitgave van de Nederlandse Vereniging voor Dermatologie en Venereologie. Bij het samenstellen van deze informatie is grote zorgvuldigheid betracht.

De Nederlandse Vereniging voor Dermatologie en Venereologie wijst desondanks iedere aansprakelijkheid af voor eventuele onjuistheden of andere tekortkomingen in de aangeboden informatie en voor de mogelijke gevolgen daarvan.

www.nvdv.nl

Voor informatie over patiëntenorganisaties verwijzen wij u naar de website van Huid Nederland.

www.huidnederland.com

